

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра хімії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АТЕСТАЦІЯ (ЕКЗАМЕН)

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Спеціальність ЕЗ Хімія

Галузь знань Е Природничі науки, математика та статистика

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від “26” серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Атестація (екзамен)
Викладач	доцент Микитин Ігор Михайлович
Контактний телефон викладача	+380663609405
E-mail викладача	ihor.mykytyn@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	1,5 кредити ЄКТС, 45 год.
Консультації	щотижня

2. Анотація до навчальної дисципліни

Атестація здобувачів вищої освіти – випускників першого (бакалаврського) рівня здійснюється екзаменаційною комісією (ЕК) після завершення теоретичної та практичної складових освітнього процесу за відповідним освітнім рівнем. Метою атестації є встановлення відповідності рівня та обсягу засвоєних здобувачами вищої освіти знань, умінь і сформованих компетентностей вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю «Хімія».

Атестація здійснюється на підставі оцінювання рівня сформованості загальних і спеціальних компетентностей випускників, визначених відповідним рівнем Національної рамки кваліфікацій та освітньо-професійною програмою підготовки фахівців за спеціальністю.

Для проведення атестації випускників створюється ЕК, строк повноважень якої становить один календарний рік. Формування ЕК, організацію її роботи та контроль за діяльністю здійснює ректор університету.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета освітнього компонента «Атестація (екзамен)» – перевірка досягнення результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою та Стандартом вищої освіти України ([наказ МОН від 24.04.2019 № 563 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 102 Хімія першого \(бакалаврського\) рівня вищої освіти»](#)).

Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня загальних і спеціальних компетентностей випускників, передбачених відповідним рівнем Національної рамки кваліфікацій та освітньо-професійною програмою «Хімія».

Цілі навчальної дисципліни «Атестація (екзамен)»:

- оцінити рівень знань та умінь здобувачів з хімії відповідно до вимог освітньо-професійної програми та стандарту вищої освіти;
- перевірити сформованість загальних і фахових компетентностей, необхідних для самостійної науково-дослідної та професійної діяльності у хімічній галузі.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 5. Здатність здійснювати сучасні методи аналізу даних.

СК 8. Здатність здійснювати кількісні вимірювання фізико-хімічних величин, описувати, аналізувати і критично оцінювати експериментальні дані.

СК 10. Здатність до опанування нових областей хімії шляхом самостійного навчання.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Розуміти ключові хімічні поняття, основні факти, концепції, принципи і теорії, що стосуються природничих наук та наук про життя і землю, а також хімічних технологій на рівні, достатньому для їх застосування у професійній діяльності та для забезпечення можливості в подальшому глибоко розуміти спеціалізовані області хімії.

ПРН 2. Розуміти основи математики на рівні, достатньому для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.

ПРН 13. Аналізувати та оцінювати дані, синтезувати нові ідеї, що стосуються хімії та її прикладних застосувань.

ПРН 15. Спроможність використовувати набуті знання та вміння для розрахунків, відображення та моделювання хімічних систем та процесів, обробки експериментальних даних.

ПРН 18. Демонструвати знання та розуміння основних фактів, концепцій, принципів та теорій з хімії.

ПРН 23. Грамотно представляти результати своїх досліджень у письмовому вигляді державною та іноземною мовами з урахуванням мети спілкування.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	
семінарські заняття / практичні / лабораторні	
самостійна робота	45

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
Восьмий	ЕЗ Хімія	Четвертий	Нормативний

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах Карпатського національного університету імені Василя Стефаника і визначається Розділом 3 Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника .
Умови допуску до атестації	Документом, що надає дозвіл на допуск здобувача вищої освіти до проходження атестації, є розпорядження керівника навчального підрозділу, видане за поданням завідувача кафедри та заступника декана з навчальної роботи. Зазначеним розпорядженням одночасно затверджується склад екзаменаційних груп із числа здобувачів вищої освіти, які виконали всі вимоги навчального плану за відповідною спеціальністю та допускаються до проходження атестації.
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю – екзамен. Форма задачі – комбінована (письмова та усна). Екзаменаційний білет містить три теоретичні питання. Письмова відповідь на кожне питання оцінюється максимально у 15 балів. Максимальна кількість балів за письмову частину становить 45 балів. Усна частина передбачає співбесіду (захист письмових відповідей), під час якої оцінюється:</p> <ul style="list-style-type: none"> • повнота та глибина розкриття матеріалу; • рівень розуміння теоретичних положень; • вміння аргументувати та логічно викладати думки; • використання фахової термінології. <p>Максимальна кількість балів за усну частину становить 55 балів. Підсумкова оцінка визначається як сума балів, отриманих за письмову (максимум 45 балів) та усну частини (максимум 55 балів). Загальна максимальна оцінка за іспит – 100 балів (оцінка А за шкалою ECTS).</p>

7. Політика навчальної дисципліни

ЕК працює у терміни, визначені графіком навчального процесу на поточний навчальний рік.

Складання підсумкової атестації проводиться, як правило, в приміщеннях Університету. Засідання ЕК є відкритими і проводяться за участю більше ніж половини її складу та обов'язкової присутності голови ЕК.

Виконання всіх екзаменаційних завдань атестаційного екзамену є обов'язковим. Незадовільна оцінка за виконання одного з екзаменаційних завдань є підставою для виставлення незадовільної оцінки за екзамен. Підсумкова оцінка визначається як середня з позитивних оцінок за кожен вид екзаменаційних завдань (якщо інше не передбачено програмою атестаційного екзамену). Рішення ЕК про оцінку знань здобувачів вищої освіти приймається на закритому засіданні ЕК відкритим голосуванням. За однакової кількості голосів голос голови ЕК є вирішальним. Повторне складання (перескладання) підсумкової атестації з метою підвищення оцінки не дозволяється. Якщо відповідь здобувача вищої освіти на підсумковій атестації не відповідає вимогам рівня атестації, ЕК ухвалює рішення про те, що здобувач вищої освіти не пройшов атестацію та у протоколі засідання ЕК йому виставляється оцінка «незадовільно» (менше 50 балів).

Здобувач вищої освіти, який за результатами атестації отримав незадовільну оцінку або не був атестований з будь-яких причин, відраховується з Університету як такий, що завершив повний теоретичний і практичний курс навчання, але не пройшов атестацію, з правом повторного її проходження упродовж трьох років після завершення навчання. Такому здобувачеві видається академічна довідка встановленого зразка.

Повторне складання атестаційних екзаменів та/або повторний захист кваліфікаційної роботи дозволяється лише під час наступних термінів роботи ЕК у межах зазначеного трирічного періоду. Протоколи атестації осіб, які завершили теоретичний курс навчання, оформлюються окремо від основного потоку.

Повторна атестація здійснюється на платній основі (з оплатою консультацій поза графіком освітнього процесу), за винятком випадків неявки на атестацію або неподання дипломної роботи на захист з поважних причин, підтверджених документально. Повторне проходження атестації з метою підвищення раніше отриманої оцінки не допускається.

У разі неявки здобувача вищої освіти на засідання ЕК без поважних причин у протоколі зазначається, що він не атестований у зв'язку з неявкою. Якщо неявка була з поважної причини, підтвердженої відповідними документами, здобувачеві може бути встановлено іншу дату складання атестаційного екзамену або захисту дипломної роботи в межах терміну роботи ЕК.

Атестація (екзамен) передбачає комплексну перевірку знань і є невід'ємною складовою атестації здобувачів освітнього рівня «Бакалавр» за спеціальністю ЕЗ Хімія.

Комплексний державний екзамен охоплює дисципліни циклу загальної та професійної підготовки для оцінювання рівня сформованості програмних результатів навчання, передбачених освітньою програмою «Хімія», і відображає мету, цілі та ключові напрями підготовки бакалаврів хімії.

Програма атестаційного екзамену з хімії за спеціальністю 102 «Хімія» складено відповідно до вимог:

- Стандарту вищої освіти за спеціальністю 102 Хімія ([наказ МОН України № 563 від 24.04.2019 р.](#));
- [Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#);
- [Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#);
- [Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти](#)
- [Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника](#).

Перелік професійно-орієнтованих дисциплін, з яких формується програма атестаційного

екзамену зі спеціальності ЕЗ Хімія:

- Неорганічна хімія;
- Органічна хімія;
- Аналітична хімія;
- Фізична хімія».

Академічна доброчесність

Дотримання принципів академічної доброчесності ґрунтується на сукупності положень (<https://kc.cnu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>), що регламентують освітню та наукову діяльність здобувачів вищої освіти й науково-педагогічних працівників університету, а також визначається [Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#). Контроль за дотриманням членами університетської громади морально-етичних і правових норм, визначених цим Кодексом, здійснює [Комісія з питань етики та академічної доброчесності](#) при університеті, яка відстежує та регламентує поведінку здобувачів освіти в освітньому процесі.

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими гаджетами під час ооестатаційного екзамену є недопустимим та призводить до незарахування результатів чи анулювання роботи відповідно до [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#).

8. Рекомендована література

1. Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2022. 19 с. <https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-04-kodeksu-chesti-prykarpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf>
2. Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2022. 13 с. https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/11/34-06_2022-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-ta-inshym-porushenniam-akademichnoi-dobrochesnosti-1.pdf
3. Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2022. 23 с. <https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>
4. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2022. 8 с. <https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-03-polozhennia-pro-komisiiu-z-pytan-etyky-ta-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>
5. Міністерство освіти і науки України. *До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності* : лист від 20.05.2020 № 1/9-263 / Міністерство освіти і науки України. Київ, 2020. 8 с. https://cnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/1_9-263.pdf
6. Миронюк І. Ф., Солтис Л. М., Татарчук Т. Р. Титан діоксид: структура, методи синтезу, властивості та застосування: Монографія. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2021. 183 с.

ISBN 978-966-640-516-9.

7. Миронюк І., Васильєва Г. Радіоекологія. Явище адсорбції та адсорбенти. Ужгород: УжНУ, 2024. 107 с.
8. Хацевич О. М., Федорченко С. В. Практикум спектрофотометричного аналізу. Навчальний посібник. / Факультет природничих наук; Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2021. 134 с.
9. Дмитрів Г. С., Павлюк В. В. Загальна та неорганічна хімія. Львів, ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2024. 320 с.
10. Іващенко О., Копанцева Л. Органічна хімія: Навчальний посібник. Львів: “Магнолія-2006”, 2025. 193 с.
11. Іващенко О., Копанцева Л., Сизоненко Н. Аналітична хімія: Навчальний посібник. Львів: “Магнолія-2006”, 2025. 163 с.
12. Кичкирук О. Ю., Шляніна А. В., Кусяк Н. В. Аналітична хімія : навчальний посібник. Житомир: ЖДУ імені Івана Франка, ПП «Євро-Волинь», 2022. 240 с.
13. Кокшарова Т. В. Неорганічна хімія: навчальний посібник. Одеса: Екологія, 2023. 316 с. ISBN 978–617–7867–71–4.
14. Пивоваренко В. Г. Механізми органічних реакцій у розчинах: навчальний посібник. Київ: Київський університет, 2019. 309 с.
15. Руднєва С. І., Сахненко М. Д., Дженюк А. В., Желавська Ю. А. Фізична хімія ONLINE. Ч.І: Навчальний посібник для студентів інженерно-хімічних напрямів освіти. Харків: ФОП Панов А.М., 2021. 338 с.
16. Руднєва С. І., Сахненко М. Д., Некрасов О. П., Дженюк А. В., Фізична хімія ONLINE. Ч.ІІ Термодинаміка та рівноваги: Навчальний посібник для студентів інженерно-хімічних спеціальностей. Харків: ФОП Панов А.М., 2023. 308 с.
17. Сергєєв В. В. Колоїдна хімія: навч. посіб. / В. В. Сергєєв, В. М. Дібрівний, Г. В. Мельник; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів: Видавництво Тараса Сороки, 2022. 168 с.
18. Цветкова Л. Б., Романюк О. П. Неорганічна та органічна хімія: Навчальний посібник. Львів: “Магнолія-2006”, 2025. 358 с.
19. Янчук О. М., Марчук О. В. Фізична хімія. Термодинаміка: курс лекцій. Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2023. 145 с.

Інформаційні ресурси

1. ІНСТИТУЦІЙНИЙ РЕПОЗИТАРІЙ Карпатського національного університету імені Василя Стефаника [Електронний ресурс] = Carpathian National University Repository / Vasyl Stefanyuk Carpathian National University Institutional Repository. – Режим доступу: <https://lib-repo.pnu.edu.ua>.
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс] = National Library of Ukraine named after V. I. Vernadskyi / Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
3. ScienceDirect [Електронний ресурс] = ScienceDirect: платформа наукових публікацій / Elsevier B.V. – Режим доступу: <https://www.sciencedirect.com>.
4. Google Scholar [Електронний ресурс] = Google Scholar / Google LLC. – Режим доступу: <https://scholar.google.com>.
5. PubMed [Електронний ресурс] = PubMed / U.S. National Library of Medicine, National Institutes of Health. – Режим доступу: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov>.
6. MDPI [Електронний ресурс] = Multidisciplinary Digital Publishing Institute. – Режим доступу: <https://www.mdpi.com>.

Викладач _____ Ігор МИКИТИН